

385R0417

22.2.85

EUROOPAN YHTEISÖJEN VIRALLINEN LEHTI

N:o L 53/1

KOMISSION ASETUS (ETY) N:o 417/85,

annettu 19 päivänä joulukuuta 1984,

perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta erikoistumis-
sopimusten ryhmiin

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan talousyhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin 20 päivänä joulukuuta 1971 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2821/71⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Kreikan liittymisasiakirjalla, ja erityisesti sen 1 artiklan,on julkaissut tämän asetuksen luonnoksen⁽²⁾,on kuullut kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-
asemaa käsittelevää neuvoo-antavaa komiteaa,

sekä katsoo, että

- (1) asetuksen (ETY) N:o 2821/71 nojalla komissiolla on toimivalta asetuksia antamalla soveltaa perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohtaa tiettyihin 85 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen sellaisten sopimusten, päätösten ja yhdenmukaistettujen menettelytapojen ryhmiin, jotka liittyvät erikoistumiseen, mukaan lukien sen toteuttamiseksi tarvittavat sopimukset,
- (2) erikoistumissopimukset, jotka koskevat nykyisin tai tulevaisuudessa harjoitettavaa tuotantoa, voivat kuulua 85 artiklan 1 kohdan soveltamisalaan,
- (3) tuotantoa koskevat erikoistumissopimukset yleensä edistävät tavaroiden tuotannon tai jakelun parantamista, koska yritykset, joita asia koskee, voivat keskittyä tiettyjen tuotteiden valmistukseen ja siten toimia tehokkaammin ja toimittaa tuotteet edullisemmin; tehokkaan kilpailun vallitessa saavat kuluttajat kohtuullisen osuuden saatavasta hyödystä,
- (4) tällaisia etuja voidaan samoin saavuttaa sopimuksilla, joissa kukin osapuoli luopuu tiettyjen tuotteiden valmistuksesta toisen osapuolen hyväksi, sekä sopimuksilla, joissa osapuolet sitoutuvat valmistamaan tai valmistuttamaan tiettyjä tuotteita vain yhteisesti,
- (5) tässä asetuksessa on täsmennettävä ne kilpailunrajoitukset, jotka saadaan sisällyttää erikoistumissopimukseen; kilpailunrajoitukset, jotka asetuksessa sallitaan vastavuoroisten valmistuksesta luopumista

koskevien velvoitteiden lisäksi, ovat tavallisesti kyseisten sopimusten tekemisen ja täytäntöönpanon kannalta olennaisia; nämä rajoitukset ovat siten yleensä välttämättömiä tavoiteltujen etujen saamiseksi osallistuville yrityksille ja kuluttajille; osapuolten on sallittava päättää, mitä näistä ehdoista ne sisällyttävät sopimuksiinsa,

- (6) poikkeus on rajattava sopimukseen, jotka eivät mahdollista kilpailun poistamista merkittävästä osasta kyseisten tuotteiden markkinoita; asetusta on siksi sovellettava vain niin kauan kuin osallistuvien yritysten markkinaosuus ja liikevaihto eivät ylitä tiettyä rajaa,
- (7) on kuitenkin aiheellista suoda yrityksille, joiden liikevaihto ylittää asetuksessa määrätyn raja-arvon, yksinkertaistettu keino ryhmäpoikkeuksesta johtuvan oikeusvarmuuden saavuttamiseksi; sen on annettava komissiolle mahdollisuus suorittaa tehokasta valvontaa sekä yksinkertaistaa kyseisiin sopimukseen liittyvää hallintoa,
- (8) sellaisten pitkäaikaisten erikoistumissopimusten tekemisen helpottamiseksi, jotka voivat vaikuttaa osallistuvien yritysten rakenteeseen, on asianmukaista säätää asetuksen voimassaoloajaksi 13 vuotta; olosuhteiden, joiden perusteella asetus annetaan, muuttuessa merkittävästi tuona aikana komissio päättää tarvittavista muutoksista, ja
- (9) sopimuksia, päätöksiä ja yhdenmukaistettuja menettelytapoja, joiden osalta on tehty poikkeus suoraan tällä asetuksella, ei tarvitse ilmoittaa; yritykset voivat tästä huolimatta yksittäistapauksessa hakea päätöstä neuvoston asetuksen N:o 17⁽³⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Kreikan liittymisasiakirjalla, mukaisesti,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan nojalla julistetaan, että perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohta ei tässä asetuksessa säädetyin edellytyksin koske erikoistumissopimuksia, joilla yritykset hyväksyvät sopimuskaudeksi vastavuoroiset veloitteet:

⁽¹⁾ EYVL N:o L 285, 29.12.1971, s. 46⁽²⁾ EYVL N:o C 211, 11.8.1984, s. 2⁽³⁾ EYVL N:o 13, 21.2.1962, s. 204/62

- a) olla valmistamatta tai valmistuttamatta tiettyjä tuotteita ja sen sijaan antaa muiden osapuolten valmistaa tai valmistuttaa ne; tai
- b) valmistaa tai valmistuttaa tiettyjä tuotteita vain yhteisesti.

2 artikla

1. Edellä 1 artiklassa mainitun veloitteen lisäksi osapuolille ei saa määrätä muita kilpailunrajoituksia kuin:

- a) veloitteen olla tekemättä ulkopuolisten kanssa erikoistumissopimuksia, jotka liittyvät samanlaisiin tuotteisiin tai tuotteisiin, joita kuluttajat pitävät ominaisuuksiltaan, hinnaltaan ja käyttötarkoitukseltaan niitä vastaavina;
- b) veloitteen hankkia erikoistumisen kohteena olevia tuotteita yksinomaan muulta osapuolelta, yhteisyritykseltä tai kolmannelta yritykseltä, jonka tehtäväksi niiden valmistus on annettu yhdessä, jollei niitä voida saada edullisemmilla ehdoilla muualta ja jollei toinen osapuoli, yhteisyritys tai yritys, jonka tehtäväksi niiden valmistus on annettu yhdessä, voi tarjota niitä samoilla ehdoilla;
- c) veloitteen antaa muille osapuolille yksinoikeus erikoistumisen kohteena olevien tuotteiden jakeluun, jos välittäjät ja käyttäjät voivat hankkia tuotteita myös muilta toimittajilta eivätkä osapuolet vaikeuta välittäjien tai käyttäjien mahdollisuuksia hankkia tuotteita tällä tavalla.

2. Mitä 1 artiklassa säädetään, sovelletaan myös, jos osapuolet sitoutuvat veloitteisiin, jotka ovat 1 kohdassa mainittujen veloitteiden kaltaisia, mutta soveltamisalaltaan tuossa kohdassa sallittuja veloitteita rajatumpia.

3. Mitä 1 artiklassa säädetään, sovelletaan sen estämättä, että olisi erityisesti sovittu seuraavista veloitteista:

- a) velvoite toimittaa muille osapuolille erikoistumisen kohteena olevia tuotteita ja tällöin noudattaa vähimmäislaatuvaatimuksia;
- b) velvoite varastoida vähimmäismäärä erikoistumisen kohteena olevia tuotteita ja niiden varaosia;
- c) velvoite huolehtia asiakas- ja takuupalveluista erikoistumisen kohteena oleville tuotteille.

3 artikla

1. Mitä 1 artiklassa säädetään, sovelletaan vain, jos:

- a) erikoistumisen kohteena olevilla tuotteilla ja osallistuvien yritysten muilla tuotteilla, joita käyttäjät pitävät ominaisuuksiltaan, hinnaltaan ja käyttötarkoitukseltaan vastaavina, ei yhdessä ole yli 20 prosenttia kyseisten tuotteiden markkinoista yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla;
- b) osallistuvien yritysten liikevaihto yhteensä ei ole vuodessa enemmän kuin 500 miljoonaa ECUa.

2. Mitä 1 artiklassa säädetään, on edelleen sovellettava, jos 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu markkinaosuus tai 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu kokonaisliikevaihto

ylitetään kahden peräkkäisen tilikauden aikana enintään kymmenesosalla.

3. Jos jokin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista raja-arvoista ylitetään, 1 artiklaa sovelletaan edelleen kuuden kuukauden ajan sen tilikauden päättymisestä, jonka aikana se ylitettiin.

4 artikla

1. Edellä 1 artiklassa säädettyä poikkeusta sovelletaan myös sopimukseen, joihin osallistuvien yritysten liikevaihto yhteensä ylittää 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 2 kohdassa säädettyt raja-arvot, jos kyseiset sopimukset ilmoitetaan komissiolle komission asetuksen N:o 27 (1) säännösten mukaisesti, eikä komissio vastusta kyseistä poikkeusta kuuden kuukauden kuluessa.

2. Kuuden kuukauden määräaika lasketaan päivästä, jona komissio vastaanottaa ilmoituksen. Jos kuitenkin ilmoitus lähetetään kirjattuna kirjeenä, aika lasketaan postituspaikan postileiman päivästä.

3. Mitä 1 kohdassa säädetään, sovelletaan vain, jos:

- a) ilmoituksessa tai siihen liittyvässä tiedonannossa erikseen viitataan tähän artiklaan; ja
- b) ilmoituksessa annetut tiedot ovat täydellisiä ja tosiasioiden mukaisia.

4. Etua, joka johtuu 1 kohdan soveltamisesta, voidaan vaatia sopimuksilla, jotka on ilmoitettu ennen tämän asetuksen voimaantuloa, toimittamalla komissiolle tiedonanto, jossa viitataan ilmoitukseen ja nimenomaan tähän artiklaan. Mitä 2 kohdassa ja 3 kohdan b alakohdassa säädetään, sovelletaan soveltuvin osin.

5. Komissio voi vastustaa poikkeusta. Sen on vastustettava poikkeusta, jos se saa jäsenvaltiolta tätä koskevan pyynnön kolmen kuukauden kuluessa 1 kohdassa mainitun ilmoituksen tai 4 kohdassa mainitun tiedonannon toimittamisesta jäsenvaltiolle. Pyyntö on perusteltava perustamissopimuksen kilpailusääntöihin liittyvillä seikoilla.

6. Komissio voi milloin tahansa luopua poikkeusta vastustavasta kannastaan. Jos vastustuksen perusteena on kuitenkin ollut jäsenvaltion pyyntö, joka on edelleen voimassa, siitä voidaan luopua vasta, kun kilpailunrajoituksia ja määräävää markkina-asemaa käsittelevää neuvoa-antavaa komiteaa on kuultu.

7. Jos vastustus peruutetaan siksi, että yritykset, joita asia koskee, ovat näyttäneet, että 85 artiklan 3 kohdassa määrätyt edellytykset täyttyvät, poikkeusta sovelletaan ilmoituspäivästä alkaen.

8. Jos vastustus peruutetaan siksi, että yritykset, joita asia koskee, ovat muuttaneet sopimusta siten, että 85 artiklan 3 kohdassa määrätyt edellytykset täyttyvät, poikkeusta sovelletaan muutosten voimaantulopäivästä alkaen.

9. Jos komissio vastustaa poikkeusta eikä vastustusta peruuteta, ilmoituksen vaikutuksiin sovelletaan asetuksen N:o 17 säännöksiä.

(1) EYVL N:o 35, 10.5.1962, s. 1118/62

5 artikla

1. Tietoja, jotka on saatu sovellettaessa 4 artiklaa, saa käyttää vain tässä asetuksessa säädettyjä tarkoituksia varten.
2. Komissio ja jäsenvaltioiden viranomaiset sekä niiden virkamiehet ja muut niiden palveluksessa olevat eivät saa ilmaista tietoja, jotka on saatu tätä asetusta sovellettaessa ja jotka luonteensa vuoksi ovat salassa pidettäviä.
3. Mitä 1 ja 2 kohdassa säädetään, ei estä julkaisemasta yleiskatsauksia tai selvityksiä, jotka eivät sisällä yksittäisiä yrityksiä tai yritysten yhteenliittymiä koskevia tietoja.

6 artikla

Edellä 3 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettun kokonaisliikevaihdon laskemiseksi on osallistuvien yritysten viimeisellä tilikaudella saavutetut liikevaihdot kaikkien tavaroiden ja palvelujen osalta, lukuun ottamatta veroja ja muita veronluonteisia maksuja, laskettava yhteen. Tällöin ei oteta huomioon osapuolina olevien yritysten välisiä liiketoimia tai näiden yritysten ja sellaisen kolmannen yrityksen välisiä liiketoimia, jonka tehtäväksi nämä ovat yhdessä antaneet valmistuksen.

7 artikla

1. Tämän asetuksen 3 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa sekä 6 artiklassa tarkoitetaan osallistuvilla yrityksillä:
 - a) sopimuksen osapuolina olevia yrityksiä;
 - b) yrityksiä, joissa sopimuksen osapuolella suoraan tai välillisesti on:
 - enemmän kuin puolet pääomasta tai liikevaroista;
 - mahdollisuus käyttää yli puolta äänimäärästä;
 - mahdollisuus asettaa enemmän kuin puolet hallintoneuvoston, hallituksen tai yritystä lain mukaan edustavien toimielinten jäsenistä; taikka
 - oikeus johtaa liiketoimintaa;
 - c) yrityksiä, joilla on suoraan tai välillisesti b alakohdassa luetellut oikeudet tai mahdollisuudet sopimuksen osapuolen suhteen;

d) yrityksiä, joissa c alakohdassa tarkoitettulla yrityksellä on suoraan tai välillisesti b alakohdassa luetellut oikeudet tai mahdollisuudet.

2. Yrityksiä, joissa 1 kohdan a—d alakohdassa tarkoitetuilla yrityksillä yhdessä on suoraan tai välillisesti 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettut oikeudet tai mahdollisuudet, pidetään myös osallistuvina yrityksinä.

8 artikla

Komissio voi asetuksen (ETY) N:o 2821/71 7 artiklan mukaisesti evätä tästä asetuksesta aiheutuvan edun, jos se toteaa, että jossakin erityisessä tapauksessa sopimuksella, jonka osalta on tehty poikkeus tällä asetuksella, on kuitenkin tiettyjä vaikutuksia, jotka ovat ristiriidassa perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdassa määrättyjen edellytysten kanssa, ja erityisesti jos:

- a) sopimus ei johda merkittävään järjeistämiseen tai kuluttajat eivät saa kohtuullista osuutta saatavasta hyödystä; tai
- b) erikoistumisen kohteena olevat tuotteet eivät yhteismarkkinoilla tai niiden merkittävällä osalla ole alttiina samanlaisista tuotteista tai tuotteista, joita käyttäjät pitävät ominaisuuksiltaan, hinnaltaan ja käyttötarkoitukseltaan niitä vastaavina, johtuvalle tehokkaalle kilpailulle.

9 artikla

Tämä asetus koskee soveltuvin osin myös yritysten yhteenliittymien päätöksiä ja yhdenmukaistettuja menettelytapoja.

10 artikla

1. Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 1985. Sitä sovelletaan 31 päivään joulukuuta 1997 asti.
2. Kumotaan komission asetus (ETY) N:o 3604/82 (1).

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 19 päivänä joulukuuta 1984.

Komission puolesta

Frans ANDRIESEN

Komission jäsen